

Pyysin taksikuskia jättämään minut edeltävään mutkaan mistä ei vielä näkynyt työpaikkani pihalle, kävelisin loppumatkan. Siihen oli kaksikin syytä. Ensimmäiseksi halusin vähän raitista ilmaa kahden tunnin unieni jälkeen. Toinen syy oli se, että pelkäsin mestarin näkevän taksin ja tulevan kyselemään minulta jotain siihen liittyen ja samalla haistaisi hengityksestäni pari tuntia sitten nautitun viimeisen viskiryyppyn. Näin jo kaukaa lasioven läpi, että aulassa seisojia monta ihmistä haalarit päällä jonottamassa kahvia automaatista. Muuta tietä pukuhuoneeseen ei ollut, joten menin sisälle ja toivottelin hyvät huomenet yleisesti kaikille katsomatta ketään silmiin. Mestari jakoi työmääräyksiä jonossa oleville miehille mutta keskeytti toimensa nähdessään minut. "Jaha, Kangaskin se vain pääsi tänään paikalle", se kyseli minulta. En kääntynyt katsomaan sitä vaan jatkoin suoraan portaisiin ja vastasin vasta sieltä "Hivenen myöhässä mutta asiasta kiinnostuneena". Se kuului vielä huutavan perääni, että menet sitten Sainion kaveriksi tekemään kytkintä. Pukuhuoneessa riisuin itseni alushousuilleni ja laitoin vaatteeni peltiseen kaappiin. Join suoraan hanasta vettä sekä kastelin hiukseni kokonaan hanan alla toivoen sen auttavan hienoiseen päänsärkyyn jonka tunsin koko ajan kovenevan. Otin toisesta kaapista puhtaat haalarit jotka vedin ylleni sekä kaapin edessä sijaitsevan penkin alta löysin omat työkenkäni. Alhaalla hallissa oli kova meteli kun kuorma-autoista irroitettiin rikkinäisiä osia paineilmatyökaluilla joiden hakkaava ääni tuntui tänään erityisen häiritsevältä. Pistin kuulosuojaimet korvilleni vähän ennen kuin avasin halliin menevän paksun metallisen oven. Löysin Sainion puolivälistä hallia auton alta irrottamasta kardania ja vedin pyörillä olevan työkalupakkini hänen pakkinsa viereen. "Ei jumalauta miltä sä näytät" se sanoi minulle heti vilkaistuaan minua kohti. En vastannut sille mitään vaan keräilin tarvittavia työkaluja pieneen metalliseen koriin pakistani. Olimme tehneet vastaavan työn Sainion kanssa useasti aiemmin ja tiesimme mitä kummankin tulisi tehdä vaikka emme puhuisi sanaakaan koko päivänä. Joskus oli kyllä sellaista puhumattomuuttakin meillä keskenämme ollut, Sainio kun oli innokas toimimaan ammattiyhdistyksessä ja minä taas olin villi eli liittoon kuulumaton. Mutta työt olimme aina hoitaneet, sovussa tai puhumattomina, hitaasti tai nopeasti. Kiipesin kuorma-auton rungon päälle ja aloitin irrottamaan pultteja ja muttereita millä vaihteisto oli kiinnitetty moottoriin. Tehtyäni tätä työtä puoli tuntia Sainio tuli auton alta ja sanoi "Sulle pitää hommata jostain ryyppy tai sulta loppuu voimat ennen kymmentä". Se kertoi nähneensä uransa aikana niin paljon krapulaisia raskaankaluston asentajia, että osasi lukea niiden eleistä milloin ne tarvitsee ryyppyn suorituakseen päivän töistä. Se sanoi, että joillakin ihmisillä on erityistaitoja lukea eläinten käyttäytymistä seuraamalla niiden eleitä sekä liikkeitä kun sille itselleen taas oli annettu lahja lukea punasilmäistä sinihaalarista ihmisriepua, joka vaeltaa täällä murheiden laaksossa. Muistutin häntä siitä, että hänellä oli itselläänkin vahvaa omakohtaista kokemusta kuinka ne punaiset silmät saadaan hankittua ja myös pidettyä yllä jopa kesäkuusta elokuun loppuun saakka. Se väitti olleensa silloin kymmenen vuotta nuorempi ja kymmenen kertaa hurjempi mies mitä tällä hetkellä ja sitä paitsi elokuu oli silloin mennyt jo katkolla huilatessa, eikä sitä näin ollen hänen mielestään enää voinut ottaa laskuihin mukaan. Vaikka toki töissä häntä ei sinä kesänä ollut näkynyt. Kello tuli yhdeksän ja mentiin taukuhuoneeseen. Katselin ikkunasta etupihalle ja join mustaa kahvia muiden jutellessa Rytsölän veljeksistä ja siitä kuinka nopeasti isompikin rahamäärä voi vaihtaa omistajaa ja taas jakaantua tasapuolisemmin pienempinä summina myöskin meidän heikompiensaisten taskuihin. Tämä veljesten tarina antoi heille iloa ja uskoa siihen, että ihmiset nyt varmasti ymmärtävät nykyisen maailman menon johtavan pian Vasemmistoliiton ajamaan kaikille tasapuolisemmin -malliin, jonka varsinaista nimitystä kukaan heistä ei silti halunnut nykypäivänä enää käyttää. Katselin kahvihuoneessa olevaa porukkaa ja huomasi olevani ainut tänä lauantaina työvuorossa joka ei kuulunut ammattiyhdistykseen. En

jaksanut tässä mielentilassa ruveta kiusoittelemaan heitä kommareiksi enkä olisi yksin heille pystynytään. Siitä alkaisi vaan valtava huuto kun huomaisivat, että muita yhdistykseen kuulumattomia ei ole paikalla ja saisivat rauhassa porukalla nöyryyttää minua. Ikkunasta näin kuinka yrityksen pääoven eteen kaartoi taksi joka hetken seisoj paikallaan jonka jälkeen takapenkiltä nousi pihalle työkaverimme Hautamäki. Hänellä oli toisessa kädessään R-kioskin muovikassi ja toisessa olutpullo. Hän lähti huojuen etenemään kohti korjaamon ovea ja pian hän jo huutikin iloisesti taukahuoneen ovelta, että "onko muilla rapula, mulla ei nimittäin enää ole". Se oli vähän yli viisikymmentävuotias, lapset aikuisia ja vaimo lähtenyt kun nuorimman lapsen ylioppilasjuhlat oli pidetty kuusi vuotta sitten. Ajoi usein aamulla humalassa töihin ja vielä useammin humalassa töistä kotiin. Ei siihen kukaan viitsinyt puuttua, se tuli autolla kuitenkin vaikka sitten ilman ajokorttia. Se aina ennen jossain vaiheessa humalaansa alkoi ehdottamaan tyttärtään puolisoiksi jollekin mielestään mukavalle nuorelle kaverille ja samalla valitteli kuinka tytär seurustelee tällä hetkellä jonkun saamattoman hipin kanssa. Todellisuudessa tämä tyttären miesystävä kyllä oli ihan asiallinen töitä tekevä kaveri joka vain harrasti kitaransoittoa. Kerran Hautamäki oli jopa soittanut kotiinsa etukäteen ja ilmoittanut, että hän saapuu kohta uuden vävyajan kanssa mikä oli löytynyt kaupungilta ja tämä vanha poikaystävä saa nyt väistyä uuden ja paremman tieltä. Ne olivat tulleet asunnolle vaimon ja tyttären kielloista huolimatta parin päivän juomisen jälkeen mutta olivat olleet niin huonossa kunnossa, että nykyinen vävykokelas oli potkinut heidät molemmat sairaalakuntoon. Sen tapauksen jälkeen se lopetti tyttärelleen miehen etsimisen. Tytär lopetti samalla kertaa yhteydenpidon isäänsä. "Kangas jumalauta miltä sä näytät. Kumpi pistetään tulemaan, lonkero vai keskiketterä?", Hautamäki sanoi. Otin siltä lonkeron ja join sen kahdella huikalla. Kiitin kohteliaasti ja pistin tyhjän tölkin piiloon kirjahyllyn taakse jos mestari sattuisi tulemaan paikalle. Sainio käski sen antaa minulle välittömästi toisen samanlaisen, näki muka minun aurastani, että yksi ei vielä tehoa tähän tautiin. Kertoi nyt koko porukalle taukahuoneessa olevansa yksi maailman suosituimmista krapulanparantajista, joka näkee suoraan krapulaisen läpi ja pystyy arvioimaan ihmisestä päällepäin minkälaisella annostuksella tautia kannattaisi ryhtyä parantamaan. Piti vielä pitkän esityksen siitä kuinka tätä ammattitaitoa ei voi hankkia mistään maailman koululaitoksesta vaan se on pitkän elämäkokemuksen lopputulos ja huipentuma. Muut vakuuttelivat tällä työpaikalla olevan kysyntää juuri tuon kaltaiselle lahjakkuudelle ja olivat varmoja siitä, että vähintään niin kauan maailmassa riittää sillä alalla töitä kunnes huumeet laillistetaan tai lääketiede keksii jonkun toimivamman ratkaisun. Sainio valitteli vielä monen tälläkin työpaikalla olevan täysi amatööri krapulan korjauksessa, se on taiteen laji joka täytyy oppia, että pystyy elämään tässä yhteiskunnassa sivistyneesti. Hautamäki antoi toisen lonkeron joka ei tuntunut pysyvän sisälläni. Nousin rauhallisesti ylös tuolistani mutta päästyäni nurkan taakse juoksin suoraan vessaan. Yrityksestäni huolimatta en saanut oksennettua mutta istuin siellä hetken pöntön päällä kansi suljettuna ja sytytin tupakan. Valuin hikeä ja tärisin. Katselin lavuaarin alta pilkistävää lehteä jonka Sainio oli varastanut jonkun asiakkaan autosta. Sillä oli sellainen tapa, että jos asiakas reklamoi hänen työstään, hän otti kaiken vastaan mukisematta mutta varasti aina jotain pientä sen asiakkaan autosta kostoksi. Tämä oli sen käsitys oikeudesta. Heitin tupakan pönttöön ja uitin päätäni jälleen hanan alla niin kauan, että lakkasin hikoilemasta. Kuivasin kasvoni käsipyyhepaperiin ja tuijotin hetken itseäni peilistä. Päästyäni takaisin työpisteelleni Sainio tivasi minulta oksenninko juuri juomani lonkeron, kertoi sen vaikuttavan merkittävästi seuraavan juoman valintaan mikäli näin olisi käynyt. Vakuutin lonkeron juuri parhaillaan tekevän sitä työtä elimistössäni minkä takia koko juoma oli alunperin edes valmistettu. Mikäli Sainio ei sitä aikonut uskoa, lupasin toimittaa lämpimän virtsanäytteen

tunnin sisällä hänen omassa kahvikupissaan ja tarjoilla sen sokerin kera hänelle. Sainio halusi olla vain varma sillä jos aamun ensimmäinen on lähes alkoholiton juoma ja edes se ei pysy sisällä, tulee silloin kuulemma strategiaan tehdä rajuja muutoksia ja aloittaa aamu heti terävillä juomilla. Hautamäki oli vakuuttanut mestarille pysyvänsä tolzillaan koko päivän ja oli saanut tämän päivän tehtäväksi siivota hallia siten, että yksikään asiakas ei näkisi häntä koko päivänä. Se lyöttäytyi heti nähtyään meidän seuraamme ja tarjosi juomiaan maksua vastaan. Joimme kaikki kolme. Sainio väitti tekevänsä tieteellistä koetta meidän kanssamme, oli kuulemma aina halunnut verrata alkoholin vaikutusta samaan aikaan samoilla määrillä nautittuna täysin humalaisen, täysin krapulaisen sekä täysin selvän välillä. Tämän parempaa tilaisuutta hänelle tuskin koskaan elämässään tulisi. Kyseltiin siltä Hautamäen kanssa miksi se ei tee muistiinpanoja vaikka kyseessä on ainutlaatuinen tilaisuus elämässä tämän kaltaisen tutkimusmateriaalin keräämiselle. Sainio kertoi meille omaavansa valokuvamuistin joka tallentaa kaikki verkkokalvoille ilmaantuneet muodot ja värit hänen omalle kovalevyllään. Kovalevyiltä tiedot taas eivät poistu koskaan, sen Sainio oli käytännössä itse testannut muutamien viikkojen ryyppyputkillaan. Tiedot hänen mukaansa nollaantuvat ainoastaan siinä tapauksessa kun häneltä kaikkoo henki ja perinnöksi hänen päänsisäisiä tietojaan Sainio ei aikonut kenellekään jättää, siellä oli kuulemma myös paljon arkaluontoistakin tietoa joka ei julkisuuteen levitessään tekisi hyvää muutamien ihmisten maineelle. Tietosuojaan takia Sainio kertoi jättäneensä kirjoitetut muistiinpanot jo pian koulun jälkeen ja kehittäneensä itselleen huomattavan muistikapasiteetin. "Kumpi teille maistuu enemmän työt vai juominen?", mestari kysyi kulkiessaan ohitsemme. Tunnustimme kaikki hänelle, että juominen on paljon mieluisampi harrastus mutta välillä työt sotkee hyvät harrastusmahdollisuudet. Se sanoi meidän nitoneen ne kaksi asiaa varsin hyvin yhteen, eikä hän tälläkään hetkellä kuulemma tiennyt pitäisikö tästä ajasta maksaa meille palkkaa vai periä veloitus harrastamisesta yrityksen tiloissa. Se oli aloittanut työt täällä vasta puoli vuotta sitten mutta oli tottunut asioimaan juopottelevien työmiesten kanssa jo edellisessä paikassa. Mestarin lähdettyä pois meitä häiritsemästä Sainio epäili sen olevan ihan hyvä tyyppi jos sen tapaisi työpaikan ulkopuolella, vaikka se perheellinen mies olikin. Hautamäki vakuutti näyttävänsä sille mikäli se yrittäisi alkaa estämään tätä meidän pienimuotoista rentoutumista näin kauniina lauantaina, hänen mielestään maailma olisi paljon rennompaa paikkaa elää jos kaikki olisivat lauantaisin pienessä maistissa. Minä en puhunut mitään koska kaikki tiesivät meillä olleen mestarin kanssa riitaa heti ensimmäisellä yhteisellä yrityksen järjestämällä virkistysmatkalla ja sen arvet eivät olleet vielä täysin umpeutuneet. Sainio oli paljasjalkainen helsinkiläinen mutta sen äiti oli kotoisin Simpeleeltä. Helsinki oli sen mielestä Suomen ainoa kaupunki eikä se voisi koskaan asua missään muualla. Se yritti välillä nolata julkisesti meitä muualta päin Suomea tulleita puhumalla stadin slangia meille muiden kuullen mutta vaiken ja meni noloksi kun sitä pyysi puhumaan välillä äitinsä puolen murrettakin. Ihan hyvä tyyppi se oli, oltiin sen kanssa kavereita aina silloin kun ei ollut mikään ammattiyhdistyksen työtaistelu meneillään. Käytiin aikanaan yhdessä paljon myös kaupungilla tutustumassa paikalliseen juomakulttuuriin. Sillä oli mennyt kovaa jo nuorena ja elämisen merkit näkyivät sen kasvoista selvästi. Se tiesi sen ja sanoi aina itsekin ettei ikä kasvoja uurra vaan kova elämä. Vaimokin sillä oli ollut jossain vaiheessa mutta oli kyllästynyt sen jatkuvaan juomiseen ja kateissa oloon. Kaksi lasta jotka olivat nyt molemmat toisella kymmenellä, niistä se ei puhunut koskaan. Hautamäki lähti keräämään listaa ympäri hallia muilta työntekijöiltä mitä kukakin haluaisi viinakaupasta. Se tuli hetken päästä takaisin ja sanoi meidän olleen ainoat asiakkaat tällä kertaa. Joku työharjoittelija oli luvannut käyttää sitä lähimmässä Alkossa omalla autollaan. Hautamäki piti sitä ystävällisenä eleenä nuorelta mieheltä sillä hän oli kysynyt ainoastaan autoa

häneltä lainaksi mutta olikin saanut sen kuljettajan kera. Kuulin sen lupaavan nuorukaiselle kuljettajan palkkiota kaksikymmentä markkaa mikäli matkalla ei olisi poliisiratsiaa. Mikäli ratsia olisi matkan varrella, palkkio kohoaisi neljäntuhanteen markkaan. Tämä summa oli puolet siitä mitä hän edellisellä kerralla jäätyään ratsiassa kiinni oli joutunut valtiolle maksamaan. Hautamäki sanoi itse toivovansa, että he tällä heidän ensimmäisellä yhteisellä automatkallaan joutuisivat puhaltamaan pilliin, siitä hyötyisivät kaikki. Poika saisi neljätuhatta, Hautamäki itse jäisi kuljettajan palkkion jälkeen vielä neljätuhatta voitolle ja siitä rahasta riittäisi myös minulle ja Sainiolle pieni provisio nestemäisessä muodossa. Näistä juomista toki maksettaisiin valtiolle asianmukaiset verot joten häviäjää ei tässä vaihtoehdossa olisi. Ensimmäisessä vaihtoehdossa taas ei hyötyisi kuin kuljettaja, joka riistäisi Hautamäeltä kaksikymmentä markkaa parin kilometrin matkasta. Juotiin viimeiset oluet Hautamäen muovikassista. Se rupesi huutamaan kuljettajaa äkkiä paikalle, sillä nyt alkoi kuulemma olemaan todella kiire. Se teki suullaan sukellusveneeseen hälytysääntä muistuttavaa ujellusta ja huusi "red alarm, red alarm" niin että hallissa kaikui. Poika tulikin pian paikalle mutta sanoi, ettei uskaltaisi poistua työpaikalta muuten kuin ruokatunnilla koska oli vasta harjoittelussa ja halusi antaa itsestään hyvän kuvan mestarille. Hautamäki sanoi pojalle käyvänsä pelaamassa sulkapalloa tiistaisin tämän yrityksen hallituksen puheenjohtajan kanssa. Hänen kanssaan tehdyn suullisen sopimuksen mukaisesti kaikki ketkä toimittavat Hautamäen asioita työajalla kuuluvat diplomaattisen koskemattomuuden piiriin, siihen ei voisi mestarikaan puuttua millään tavalla aiheuttamatta itselleen vakavia ongelmia. Se jatkoi kertomalla pojalle, että hän oli sellainen mies tässä talossa kenen kanssa kannattaa olla väleissä johtuen hänen suorista kontakteista ylimpään johtoon. Poika hätkähti ja sanoi, että voidaan hänen puolestaan mennä vaikka heti. Ne lähtivät kävelemään ovea kohti ja Hautamäki kuului selittävän sille vakavalla äänellä, ettei halua poikaa uhkailla millään tavalla. Halusi kuulemma vaan tehdä uudelle kaverille asian selväksi jos se joskus ihmettelisi miksi Hautamäki saa erikoiskohtelua verrattuna muihin työntekijöihin. Juuri ennen kuin he menivät ovesta ulos, Hautamäki iski meille silmää niin huonosti, että hävetti katsoa. Olimme Sainion kanssa molemmat jo aika humalassa, krapulastani ei ollut kuin muisto jäljellä. Istuimme keskeneräisen työmme vieressä matalilla mustilla jakkaroilla missä olivat pyörät alla. Poltimme tupakkaa ja Sainio vaati saada tietää puoluekantani. Vastasin sen olevan jotain Kokoomuksen ja kommunismin väliltä. En ollut sille sitä koskaan paljastanut ja häntä ärsytti se asia. Se sanoi pelkäävänsä sitä, että meistä tulisi joskus oikeat sydänystävät ja hän paljastaisi kaikki salaisuutensa minulle ja sitten tulisi minun vuoroni kertoa jolloin ilmenisi, että kantaisin Kokoomuksen passia lompakossani. Sitä Sainio ei kestäisi vaan joutuisi jättämään minut etsimään uuden ystävän itselleni. Keskustapuolueen hän voisi jotenkin vielä sulattaa koska keskeltä olisi lyhyempi matka kaartaa vasemmalle kuin täysin oikealta, vaikkakaan kaikkia salaisuuksiaan hän ei voisi ikinä paljastaa maalaisliittolaiselle. Sainoin sille meidän työskennelleen liki kaksikymmentä vuotta samalla työpaikalla ilman poliittisen mielipiteen julkistamista ja kerroin myös Sainion jo paljastaneen kaikki salaisuutensa lukuisten ryyppyputkiensa aikana mitä olin nähnyt hänen ottavan. Kysyin siltä, että löytyikö sen kovalevyiltä valokuvaa siitä syyskuusta muutamia vuosia sitten kun se oli yrittänyt palata kesäloman jälkeen töihin mutta oli saanut niin kovan viinakrampin iltapäivällä, että olimme joutuneet sitä pitämään paikoillaan kolmeen mieheen ja soittamaan sille ambulanssin. Sainio sanoi muistavansa sen kirkkaasti. Se väitti minun painaneen silloin sen jalkoja nivusista niin lujasti, jolloin sen verenkierto oli estynyt ja se pieni krapulatärinä oli muuttunut valtaiseksi kramppaamiseksi heikon verenkierron takia. Lupasin ensi kerralla jättää sen kramppaamaan kaikessa rauhassa ja katsoisin sivusta kuinka se hakkaisi päätään holtittomasti lattiaan niin

kauan kunnes sen kovalevy tyhjenisi lopullisesti. Sainio selitti vielä tosissaan minulle, että jos ei osaa käsitellä potilasta hätätilanteessa tai tiedä oikeita toimenpiteitä silloin on parempi vain kutsua ammattilaiset apuun eikä yrittää epätoivoisia ratkaisuja joilla saatetaan vaarantaa potilaan terveys tai jopa henki kuten minä olin silloin hänelle kuulemma tehnyt. Se kysyi minulta, että kadunko hänelle tekemääni vääryyttä? Vastasin, että tällä hetkellä kadun ainoastaan sitä, että piti jättää noin kiittämätön paskiainen silloin henkiin kun siitä olisi ollut oivallinen tilaisuus päästä eroon ilman rikosseuraamuksia. Rupesimme molemmat nauramaan. Sainio kilautti olutpullonsa omaani vasten ja tarjosi tupakkaa. Olin sen mielestä ainut maalaisjuntti kuka ymmärsi mitä huumorilla tarkoitetaan, etenkin sen ollessa mustaa tai ainakin tumman sävyistä niin kuin hyvä huumori sen mielestä aina oli. Viinakaupan kassalla Hautamäki esitti unohtaneensa lompakkonsa siviilivaatteiden taskuun ja vakuutteli myyjälle tulevansa hetken kuluttua maksamaan. Se ei pitkästä puheesta huolimatta onnistunut. Se joutui nyt palaamaan takaisin autolle tyhjin käsin. "Olisko sulla vipata pari hunttia vartiksi" se sanoi kuljettajalle istuuduttuaan apukuljettajan paikalle. Poika rupesi kaivamaan lompakkoaan ja löysi sieltä kolme viidenkymmenen markan seteliä. Se kysyi Hautamäeltä, että palauttaisihan se nämä varmasti kun päästään takaisin työpaikalle, siinä nimittäin olisivat hänen loppukuukauden ruokarahansa. Poika kysyi vielä Hautamäeltä, että olihan tällä varmasti rahaa. Hautamäki lähes suuttui pojan kysymyksestä humalansa takia mutta leppyi saman tien kun tajusi, ettei sen ollut tarkoittanut loukata häntä. Se sanoi pojalle, että oli juuri säästänyt kahdeksantuhatta markkaa ja siitä voisi maksella tämän kaltaisia pikkuvippejä pois useammankin kappaleen. Se sai sataviisikymmentä markkaa kouraansa ja ennen kuin poika kerkesi sanoa mitään, Hautamäki harppoi pihalla jo ripein askelin kohti kauppa. "Minne saatana se nyt jäi maleksimaan", Sainio huuti auton alta minulle tarkoittaen Hautamäkeä. Se valitteli selviävänsä aivan kohta ellei juomia alkaisi pikku hiljaa kuulumaan. Olimme jatkaneet työtämme lörvimisen sijaan ja päätimme tehdä työn nyt lähes valmiiksi ja jättäisimme iltapäiväksi ainoastaan pienen ja helpon osan tehtäväksi jonka varjolla saisimme esitettyä mestarille ettei työ ole valmis ennen työajan päättymistä. Näin toimiessamme meille jäisi monta tuntia päivästä aikaa juomiselle ja keskustelulle. Sainio tuli auton alta viereeni seisoskelemaan ja alkoi muistelemaan muutaman vuoden takaista talvilomaansa joka oli venähtänyt viikosta kolmen viikon mittaiseksi hänelle myönnetyn viidentoistatuhannen markan Ellos -lainan ansiosta. Se piti itseään hyvänä ennakoimaan tulevia tarpeita ja tilanteita kuten oli myös sillä kerralla osannut toimia mielestään oikein. Se oli lähettänyt kaksi viikkoa ennen lomansa alkua kuponkiuutisista saadun lainakaavakkeen postiin ja rahat olivat olleet tilillä juuri sopivasti loman ensimmäisen viikon keskiviikkona jolloin omat säästöt oli keretty nauttia. Se muisti kuinka oli sinä aamuna juuri etsinyt lompakostaan kolikoita aamuolutta varten ja käynyt pankkiautomaatilla katsomassa ja todennut lainarahojen tulleen tilille kreivin aikaan. Niistä oli riittänyt iloa kahdeksi ja puoleksi viikoksi niin Sainiolle kuin hänen ystävilleenkin. Ajoitus oli hänen mielestään osunut nappiin sillä kerralla kuten nykyisessä dynaamisessa yhteiskunnassa kuuluu toimiakin. Sainio kertoi, että Hautamäellä ei ollut minkäänlaista kykyä ennakoida tulevia tarpeita kuten heidän kuivista suistaan nytkin pystyi sen päättämään. Sen mielestä juomista kuului vastata sellaisen henkilön joka osasi laskea kulutuksen oikein, eikä hypätä jokaisen pullon perässä pitkin kyliä kaupoilla. Kysyin Sainiolta joko se oli maksanut kyseisen lainan Ellokselle takaisin. Sainio sanoi maailman olevan nykyään jo niin automatisoidun, että lyhennykset hoituvat itsestään joka kuukausi suoraan hänen palkastaan. Sanoin sille siitä käytettävän myös nimeä perintä mutta sen mielestä mukavampi ilmaisu käyttää oli suoraveloitus. Mietin itsekseni hetken asiaa ja teki mieli ruveta sitä ohjeistamaan kuinka vaikeaa on saada edes puhelinliittymää mikäli luottotiedot eivät ole

kunnossa. En lopulta viitsinyt ruveta sen kanssa aiheesta väittelemään, se taisi tietää varmasti minua paremmin millaista elämä luottotiedottomana on. "No viimeinkin", Sainio huudahti kun näki Hautamäen ja harjoittelijan kävelevän autolta hallin ovea kohti. Hautamäki avasi hallin oven ja sanoi tuoneensa apua janon vaivaamille asentajille autiomaahan kuten Gary Grandi televisiomainoksessa. Väitti omien eväittensä olevan vielä paremmat kuin Garyllä, nimittäin nollaseiska kirkasta ja kaksi sixpäkkiä neljätolppaisia. Sainio sanoi Hautamäen olevan kaikkien janoisten sankari mutta oletettavasti ei ihan pyyteettä. Se kysyi kuljettajalta paljonko Hautamäki oli siltä lainannut? Nimittäin jos asiat eivät ole edelliskerrasta muuttuneet, Hautamäellä ei ole aikomustakaan maksaa summaa takaisin. Hautamäen kanssa moni harjoittelija on jäänyt muutaman kuukauden työjakson aikana satasia miinukselle luottotappioina. Poika vastasi Hautamäen lainanneen sataviisikymmentä markkaa ja luvanneen kaksikymppiä polttoaineisiin. Maksoimme Sainion kanssa puoliksi luvatus summan pojalle ja käskimme mennä sen jatkamaan töitensä ja pysymään erossa Hautamäen kaltaisista yhteiskunnan syöpäläisistä jatkossa. Hautamäki vaan nauroi puheillemme ja sanoi toimivansa nuorison opettajana siten, että he oppivat olemaan luottamatta sokeasti mukaviksikin luultuihin ihmisiin. Hänen kouluttamilta ihmisiltä ei koskaan kavallettaisi tulevaisuudessa isoja summia koska he muistaisivat aina niin luotettavan oloisen keski-ikäisen Hautamäen korjaamolta joka kavalti heiltä muutaman satasen, olisivat koko loppuelämän varuillaan ja haistaisivat heti jos joku yrittäisi heitä viilata samalla lailla linssiin. Kaikella on tarkoituksensa, Hautamäki vielä lisäsi. Sainiosta huomasin, että sitä alkoi todella ärsyttää Hautamäen puhe. Se sanoi Hautamäelle, että sille annetaan näistä kaksi olutta hakupalkkaa ja nyt se voi painua muualle hallin lattiaa lakaisemaan, meillä olisi tässä vielä työ tehtävänä ja emme jaksaisi kuunnella Hautamäen kaltaisen kusettajan tarinoita enää yhtään pidempään. Hautamäki menetti humalaisen malttinsa ja alkoi huutamaan, että me Sainion kanssa itse kusetimme häntä ja haetimme hänellä viinaa jota nyt ei annettaisikaan juotavaksi. Se otti minua työhaalareiden kauluksesta lujasti kiinni ja alkoi kuljettamaan minua takaperin tiiliseinää kohti. Se oli iso mies, enkä kerinnyt oman humalani takia asiaan reagoimaan mitenkään. Muutaman metrin peruutettuani ja yritettyäni pysyä pystyssä Hautamäen kanssa se putosi yhtäkkiä polvilleen ja rupesi huutamaan eläimellistä huutoa sekä kiroilemaan. Huomasin sen takaraivosta vuotavan rajusti verta lattialle. Sainio oli lyönyt sitä kädessään olleella räikkävääntimellä takaraivoon johon oli tullut iskun voimasta tikkuaskin mittainen palkeenkieli. Hautamäki nousi ylös polviltaan ja sanaakaan sanomatta käveli käsi takaraivoaan pidellen kohti pukuhuonetta. Istuimme Sainion kanssa jakkaroillemme ja otimme hengästyneinä oluet muovikassista. "Sehän meinas lämmetä ihan tosissaan" Sainio sanoi. Nyökyttelin päätäni ja tarjosin sille tupakkaa. "Jokohan se nyt oppii, ettei mun aikana kuseteta ketään?" Sainio jatkoi. Sainoin Sainiolle, että olimme hakanneet sen jo yksin ja yhdessä aiemminkin mutta elämäntapakusettajan mieleen tuntui tarttuvan huonosti meidän antamat opetukset. Hetken istuttuamme tuoleillamme puhumattomina, näimme Hautamäen kävelevän pääovesta pihalle omat vaatteet päällensä ja pää käärittynä sideharsoon jota se yritti peittää lippalakilla. Olin ollut Sainion kanssa monella reissulla mukana ja tiesin, että se oli lojaali ystäviään kohtaan ja porukalla juodessa sen omat rahat olivat aina yhteisiä. Vaikka se ei omia yhteiskunnallisia asioitaan kunnolla hoitanutkaan, ihmisten suoranaista huijaamista se ei voinut sietää. Tämä taisi olla ainoa periaate mikä sillä elämässään oli mutta sitä se tuntui noudattavan niin selvinpäin kuin humalassakin. Katselin jakkaralla tupakoivaa Sainiota ja mietin itsekseni, että kukahan sitä on elämässään vedättänyt ja kuinka pahasti. Tuntui, että siinä oli vielä jokin sellainen puoli mistä en tiennyt mitään.